

Område: Förnybar energiförsörjning, hållbara städer, bostäder	Sidantal: 34
--	-----------------

KOMMITTÉ 14 – FÖRNYBAR ENERGIFÖRSÖRJNING, HÅLLBARA STÄDER, BOSTÄDER

MOTIONER

MILJÖVÄNLIGA BILAR, MOTION 14.1, 14:34

Att Centerpartiet verkar för att regler inte införs som missgynnar bilar av den storlek och miljövänlighet som krävs i Sverige även om det kräver dispens från EU-regler.

Att införa en avståndsanpassad fordonsskatt

Att Motionen sänds vidare till riksstämman.

Att Motionen sänds till Centerpartiets riksdagsgrupp.

Motionsyttrande: För att stimulera innovationer och investeringar i framtidens bilar behövs det styrmedel som är kostnadseffektiva, långsiktiga och teknikneutrala. Dessa ska syfta till att styra utvecklingen mot en fossiloberoende fordonspark. En central del i den utvecklingen är att sätta ett pris på fordonens utsläpp genom exempelvis koldioxidskatt och därmed låta förorenaren (i det här fallet bilföraren) betala för sina utsläpp.

PS konstaterar att det främsta styrmedel som vi idag har för människor som har långt att resa på landsbygden är reseavdraget. Centerpartiet har varit drivande i frågan och under föregående mandatperiod höjdes detta. I framtiden arbetar vi för att regelverket kring reseavdraget, inom den utgiftsram staten har idag, utreds där hänsyn tas till miljö samt villkor i områden där kollektivtrafiken är begränsad. Ekonomiska styrmedel är det mest effektiva sättet att minska koldioxidutsläppen och främja en fossiloberoende fordonspark. Alla skatter och avgifter på fordon och drivmedel bör vara miljöstyrande, även de som i dagsläget inte har ett uttalat miljösyfte. Utsläppsnivån ska vara utgångspunkten för skatter på fordon, som t.ex. förmånsbeskattningen.

Ett styrmedel som finns utöver koldioxidbeskattningen och som fungerar som extra morot för att styra mot en mer hållbar fordonsflotta är miljöbilsdefinitionen. Den berättigar till olika förmåner, däribland slopad fordonsskatt de första fem åren, och har haft stor betydelse för den svenska miljöbilssuccén. Precis som med koldioxidskatten bör miljöbilsdefinitionen styras av bilens utsläpp och inte av dess storlek. De utsläpp som sker ”nedströms”, t.ex. i samband med tillverkningen av bilarna bör istället bekostas av tillverkaren som senare avspeglas i priset på bilen.

Partistämman beslutade:

- att att-sats 1, 3 och 4 besvaras
- att att-sats 2 avslås

KLIMATFÖRÄNDRINGAR, MOTION 14:2

Att en vitbok bör tas fram där man belyser alla aspekter av klimatförändringen och vad som behöver göras. Denna vitbok kan vara en internetsida, som ständigt dateras upp med aktuella vetenskapsrön och debatter.

Motionsyttrande: Det är många aspekter att ta ställning till i den allmänna miljödebatten. Det gäller inte minst klimatfrågan där det ständigt presenteras nya undersökningar och vetenskapliga rön som delvis kan vara motstridiga. Många gånger finns det inte bara en sanning att ta hänsyn till.

I Sverige har Naturvårdsverket i uppdrag att ta fram kunskap och underlag som används för att utveckla vårt eget och andras klimatarbete. De baserar i sin tur mycket av sitt arbete på den vetenskapliga bild av klimatförändringen och dess effekter som FN:s klimatpanel med jämna mellanrum lämnar. Utöver detta finns det ett flertal organisationer, institutioner, nätverk och företag som mycket aktivt arbetar med klimatfrågan – både nationellt och internationellt.

Utöver detta finns det ett flertal organisationer, institutioner, nätverk och företag som mycket aktivt arbetar med klimatfrågan – både nationellt och internationellt vilket bidrar till en högre kunskap och olika aspekter på klimatfrågan.

Partistämman beslutade:

- att motion 14:2 anses besvarad

METANREDUCERINGSSTÖD, MOTION 14:3

Att Centerpartiet arbetar för att införa metanreduceringsstöd på minst 20 öre per kilowattimme producerad biogas.

Motionsyttrande: Att göra biogas av gödsel är ett effektivt sätt att minska utsläppen av växthusgasen metan och en möjlighet att i framtiden ersätta fossila drivmedel med förnybara alternativ. Enligt Energimyndighetens biogasutredning finns det samhällsekonomiskt goda skäl att införa en metanreduceringsersättning för biogas som är baserad av gödsel. Enligt utredningen motsvarar miljönyttan per producerad kilowattimme ungefär 20 öre. Det innebär att ett stöd i ungefär motsvarande nivå kan vara berättigad. Det skulle framför allt göra det realistiskt för många fler företag än idag att bygga lönsamma biogassystem där fler gårdar rötar sin gödsel tillsammans.

Partistämman beslutade:

- att motion 14:3 anses besvarad
- att Centerpartiet verkar för att ett metanreduceringsstöd införs.

FORDONSDRIVMEDEL, MOTION 14:4, 10:29

Att någon form av spärr, så att konsumentpriset på E85 aldrig tillåts överstiga 70 procent av aktuellt pris på 95-oktaning bensin, med 5 procent etanol.

Att pumplagen ändras så att kravet på andel förnyelsebart i bränslet höjs från 50% till 100%. Kravet på antalet pumpar kan samtidigt sänkas.

Att regelverket kring denaturering av etanol ändras så att det blir tillåtet att sälja E100 till allmänheten med en i sammanhanget rimlig mängd denaturering, förslagsvis att den mängd denaturering som finns i E85 förutom bensin räcker som denaturering och att MTBE lämpligen byts ut mot ETBE.

Att konvertering av befintliga bilar till E100-drift tillåts enligt ett enkelt och rimligt regelverk.

Att enbart bilar med motorer optimerade för etanol ska klassas som etanolbilar.

Att centerpartiets riksdagsledamöter och ministrar fortsättningsvis håller isär begreppen E85 och etanol då det är två olika bränslen. E85 har gett etanolen dåligt rykte.

Motionsyttrande: Precis som motionären konstaterar gör inte en etanolbil som tankas med bensin någon vidare miljönytta, utan kan rentav var sämre för klimatet än motsvarande bensin- eller dieselbil, eftersom den generellt har högre förbrukning. Motsvarande resonemang gäller även för gasbilar.

Vidare lyfts en rad förslag hur vi snabbare ska ställa om till en fossiloberoende fordonsflotta. Bränslet E85 kritiserar utifrån att vara ineffektivt och inte motsvara de miljöfördelar i förhållande till bränslet E100. Motionen yrkar på att förändra lagar och regler så att bränslet E100 gynnas mer än idag.

År 2005 antog riksdagen lagen om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel, den s.k. pumplagen. Syftet var att göra de större bensinstationerna skyldiga att tillhandahålla förnybara drivmedel som t.ex. etanol eller biogas, och därmed minska koldioxidutsläppen genom att förbättra tillgången på förnybara drivmedel. I en utvärdering av pumplagen som redovisades 2010 framgick att antalet tankställen i Sverige som varje år läggs ned hade ökat sedan 2006. Slutsatsen var att pumplagen ”i vissa fall” hade påverkat nedläggningarna. Centerpartiet har påpekat att det är viktigt att en fortsatt utveckling av tillgången på förnybara drivmedel kan förenas med att medborgarna även i landets mer glest befolkade delar ges ett rimligt utbud av drivmedelsstationer. Vi välkomnar därför att regeringen utlyst en översyn av hur bensinstationer kan få långsiktiga dispenser.

Försäljningen av förnybara drivmedel har haft en glädjande utveckling i Sverige de senaste åren. Under perioden 2006-2010 mer än trefaldigades volymen försäld E85. Samtidigt mer än fördubblades antalet tankställen för E85 (från 706 till 1666). Under samma period minskade försäljningen av bensin med 15 procent. Den ökade användningen av förnybara drivmedel utgör en viktig del i att trenden med ökade utsläpp från trafiken är bruten.

Sedan pumplagen infördes har möjligheterna att tanka förnybara bränslen ökat. Det finns dock stora geografiska skillnader i tillgänglighet, både mellan olika delar av landet och mellan stad och landsbygd. Fortfarande saknas exempelvis möjligheten att tanka biogas i stora delar av landet och utbudet räcker inte alltid för att möta den efterfrågan som finns. Det är viktigt att åtgärder för att främja förnybara bränslen är teknikneutrala och inte missgynnar olika regioner. Samtidigt kan det vara oundvikligt att marknadsförutsättningarna vid varje given tidpunkt kan göra ett alternativ mer fördelaktigt än andra.

Pumplagen avsågs att vara teknikneutral, d.v.s. den skulle inte främja användningen av ett specifikt förnybart drivmedel framför andra. Men utvecklingen har visat på hur svårt detta kan vara i praktiken. Trots det teknikneutrala syftet har pumplagen i hög grad fått mackägarna att till mestadels installera pumpar för enbart E85. Att förändra pumplagen i en mer teknikneutral riktning är välkommet.

Tekniska förutsättningar, miljömässiga krav och utbud och efterfrågan bör bestämma det exakta bränsleutbudet. Långsiktighet och förutsägbarhet i ekonomiska styrmedel och lagstiftning ger människor och fordonsindustrin möjlighet att planera. Att peka ut en särskild teknik eller bränsle kan innebära att miljöpolitikens trovärdighet sätts ur spel. Alla ska betala i relation till hur mycket de släpper ut oavsett om de kör ett fordon eller värmer en fastighet.

Motionen yrkar på att konvertering av befintliga bilar till E100-drift ska tillåtas och att regelverket ska förenklas. Konvertering av bensinbilar är sammankopplat med höga kostnader i förhållande till de utsläppsminskningar som uppnås. Mer kostnadseffektivt för att minska utsläppen är att vi skyndar på skiftet till nya miljöbilar i fordonsflottan.

Miljöbilsdefinitioner måste successivt skärpas för att ytterligare förstärka styrningen mot fossiloberoende. Samarbetet med svensk fordonsindustri ska fortsätta och utvecklas.

Centerpartiet vill bl.a. att Sverige gör en stor satsning på elbilar och laddhybrider som har goda förutsättningar att bli en testmarknad. Vår utsläppsfria elproduktion och satsning på utbyggnad av förnybar el ger möjligheter till utsläppsfritt bränsle.

Att införa en spärr som reglerar priset på etanol i förhållande till priset på bensin strider mot grundläggande principer om kostnadseffektivitet och teknikneutralitet. Biodrivmedel främjas redan idag genom att de är befriade från koldioxidskatt och genom att de är undantagna från energiskatt. Dessutom omfattas de flesta etanolbilarna av den svenska miljöbilsdefinitionen som i sin tur ger rätt till olika förmåner. Dessa förmåner syftar till att bidra till teknikutveckling mot mer miljövänliga bränslen och fordon.

Det syftet urholkas när etanolbilar tankas med fossila drivmedel. Flera städer, bl.a. Göteborg och Karlstad, har dock fattat beslut av stor principiell betydelse, som går ut på att bilar ska tankas rätt till minst 70 procent för att få lokala miljöbilsförmåner. Det är en metod som kan bidra till att andelen ”rättankade” bilar ökar i framtiden.

I och med att världsmarknadspriserna på olja kan väntas stiga och priset för att släppa ut växthusgaser successivt kommer att höjas är det sannolikt att en situation med etanol- och

gasbilar som tankas med fossila drivmedel kommer att vara övergående. Den svenska miljöbilsdefinitionen behöver gradvis skärpas för att steg för steg minska utsläppen från kommande bilmodeller och vara styrande för skatter olika förmåner, upphandling o.s.v.

PS instämmer med motionen att det inte bör finnas, vilket redan är fallet idag, några lagliga hinder för bil- och bränsletillverkarna mot att investera i E100. Pumplagen har kravet på minst 50 % etanol i bränslet vilket gör det fullt tillåtet med E100.

Centerpartiets mål är att Sverige ska vara en förebild och föregångare när det gäller att ställa krav och stimulera fram ny teknik och bilar som kör på miljövänliga bränslen. Vi ser att en mångfald av tekniker och drivmedel kommer att vara nödvändiga för att minska utsläppen. Det handlar inte om en lösning utan flera. Det här är en stor omställning som kräver samarbete med såväl fordonsindustrin som drivmedelssektorn.

Partistämman beslutade:

- att att-sats 1 avslås.
- att att-sats 2-5 avslås
- att att-sats 6 anses besvarad

ELMARKNADENS ELOMRÅDEN, MOTION 14:5

. Att de av EU så kallade "Elområden", tillika prisområden, som Svenska Kraftnät fått i uppdrag att fastställa revideras.

Att Sverige får vara ett Elområde då det är av politisk betydelse att vi har samma förutsättningar för vår industri att få samma elpris oavsett var de verkar i Sverige.

Att ett "norra EU" (Sverige, Norge och Finland) bildar ett Elområde om det visar sig stämma med våra strukturer.

Motionsyttrande: Bakgrunden till att Sverige delas in i fyra elprisområden med start den 1 november 2011 är att Svenska kraftnät anmälts till EU-kommissionen för att ha begränsat exporten av el i vissa driftsituationer. Till följd av detta har EU-kommissionen beslutat att Svenska kraftnät måste förändra hanteringen av överföringsbegränsningar i det svenska elnätet.

Modellen med elprisområden syftar till att hantera de situationer med flaskhalsar som vid enstaka tillfällen kan uppstå när efterfrågan på överföring överstiger nätets

överföringsförmåga. De prisskillnader som uppstår mellan områdena leder till att investeringar i ny kraftproduktion kommer att styras mot områden där efterfrågan är störst.

Det är dock viktigt att planerade infrastrukturinvesteringar genomförs för att undvika onödiga brister i överföringskapaciteten inom Norden. Svenska kraftnät har omfattande investeringsplaner som syftar till att skapa goda förutsättningar för ökade investeringar i förnybar elproduktion. Dessa planer påverkas inte av att Sverige delas in i flera anmälningsområden.

Centerpartiet har varit pådrivande i att vidta en rad åtgärder för att skapa förutsättningar för en effektiv utbyggnad av ny förnybar elproduktion genom bland annat att höja målet inom el-certifikatssystemet till 25 terawattimmar till år 2020 jämfört med nivån år 2002. Sedan år 2002 har elproduktionen inom ramen för el-certifikatssystemet ökat med mer än 10 terawattimmar.

Regeringen har nyligen presenterat flera åtgärder för att stärka konsumentens ställning på elmarknaden. Till exempel kommer det att ges möjlighet till timvis mätning av elen för att som konsument bättre kunna styra sin elförbrukning över dygnet. Näringsministern har under året även tagit initiativ en bred översyn av hur den nordiska elmarknaden i grunden fungerar, och hur marknaden ytterligare ska kunna förbättras för att stärka konsumentens ställning. Centerpartiet har dessutom varit drivande för att svenska elkunder ska kunna välja elhandlare från vilket nordiskt land som helst, genom att införa en så kallad gemensam nordisk slutkundmarknad. Denna reform kommer att genomföras senast 2015.

Partistämman beslutade:

- att motion 14:5 att-sats 1 anses besvarad
- att att-sats 2 anses besvarad
- att en översyn av kring effekterna av systemet med anmälningsområden görs.
- att att-sats 3 avslås

ELNÄT FÖR FÖRNYELSEBAR ENERGI, MOTION 14:6

Att Centerpartiet snarast verkar för att investeringar sker i förstärkta nationella elnät och överföringsförbindelser till övriga Europa.

Motionsyttrande: En kraftfull utbyggnad av ny förnybar energi och därmed det tredje benet i elförsörjningen är en prioriterad uppgift för Centerpartiet.

Tack vare Centerpartiets energipolitik når vi en långsiktig energipolitik som ger trygghet för hushåll och företag. Steg för steg får vi en allt tryggare, konkurrenskraftig och mer ekologiskt hållbar energiförsörjning. Som ett resultat av Centerpartiets arbete i alliansregeringen ser vi hur vindkraften slår nya rekord. När alliansregeringen tillträdde var vindkraftsproduktionen knappt 1 TWh. Under den senaste mandatperioden har Sverige klättrat upp till 10 i topp-listan bland länder som bygger ut vindkraft och årligen slår vindkraften nya rekord. Produktionen av förnybar el från vindkraft har mer än fördubblats de senaste tre åren. Förra året producerades 3,5 TWh och under 2011 förväntas produktionen uppgå till ca 5 TWh, vilket är lika mycket som en av Oskarshamns tre kärnkraftsreaktorer.

Centerpartiet har varit drivande i de förändringar i lagstiftningen som syftar till att förenkla och underlätta tillståndprocessen för vindkraft. Samtidigt kompletterades miljöbalken med att tillstånd endast får ges om kommunen har tillstyrkt det kommunala vetot.

Samtidigt som den förnybara elproduktionen slår rekord är det viktigt att prioritera förstärkningar av stamnätet. Det är enbart med ett robust elnät kan elen överföras till de områden den bäst behövs. Det skapar också förutsättningar för en utbyggnad av ny produktionskapacitet. Ett robust stamnät är också viktigt för att kunna exportera el när vi har ett överskott. För bara 2010 investerades det 2,3 miljarder kronor i utbyggnad av stamnätet vilket är mer än en fyrdubbling jämfört med investeringsnivåerna på 1990-talet och i början av 2000-talet. Centerpartiet arbetar för att stärka överföringskapaciteten mellan de nordiska länderna. Större utbyggnad nät mellan de nordiska länderna leder till större försörjningstrygghet vilket i sin tur innebär att svensk el med låga utsläpp av koldioxid kan ersätta fossilbaserad produktion på den europeiska elmarknaden. Det är en av de effektivaste åtgärderna vi kan göra för klimatet.

För närvarande finns tre beslutade investeringar i nya stamnätsförbindelser med våra grannländer som befinner sig i olika genomförandefaser; FennoSkan2 (Sverige-Finland), SydVästlänken (Västsverige-södra Norge) samt NordBalt (Sverige-Litauen) . Därutöver finns olika långt gångna planer för ytterligare förbindelser med främst Norge och Finland.

Partistämman beslutade:

- att motion 14:6 anses besvarad

FASTIGHETSSKATT PÅ VINDKRAFT, VINDKRAFTSÅTERBÄRING OCH VETORÄTT.

MOTION 14:7-14:8, 14:16

Att fastighetsskatten för vindkraftsanläggningar görs om till en kommunal fastighetsavgift

att motionen sänds vidare till distriktsstämman och till partistämman

Att Centerpartiet i regeringen initierar en modell så att bygder som berörs av vindkraftsutbyggnad tillförsäkras återföring av elintäkterna i form av stabil, förutsägbar och långsiktig ersättning.

Att Centerpartiet verkar för att de av HSSL antagna nationella rekommendationerna avseende bygdepeng blir riksdagsbeslut.

Att utgångspunkten skall vara att detta kan genomföras inom nuvarande mandatperiod.

1. Att Centerpartiet lägger en motion som tar bort vetorätten för kommunerna i landet när det gäller tillstånd för uppförandet av vindkraftverk.

Motionsyttrande: Vindkraften utgör en central del i utbyggnaden av det tredje benet i svensk elförsörjning. Satsningen på förnybar energi i alliansregeringens energiöverenskommelse ger nu resultat. Utbyggnaden av det tredje benet i svensk elförsörjning pågår för fullt, och vindkraften utgör en central del i detta. Produktionen av förnybar el från vindkraft har mer än fördubblats de senaste tre åren. Förra året producerades 3,5 TWh och under 2011 förväntas produktionen uppgå till ca 5 TWh.

Centerpartiet har i regeringen varit drivande i de förändringar som syftar till att förenkla och underlätta tillståndsprocessen för vindkraften, bl.a. har den så kallade dubbelprövningen av vindkraft avskaffats i syfte att underlätta utbyggnaden. Förutsättningarna för att nå delmålet om planeringsunderlag har även förbättrats genom vissa statliga åtgärder. Kommuner kan söka ekonomiskt bidrag till planeringsunderlag för vindkraft hos Boverket. Energimyndigheten erbjuder och stöd till kommuner i att ta fram planeringsunderlag inom ramen för programmet Uthållig Kommun.

Vindkraftens folkliga stöd är mycket starkt. Detta visar årets SOM-undersökningen från Göteborgs universitet. Av svenskarna tycker 86 procent att satsningarna på vindkraft ska stärkas ytterligare eller fortsätta på dagens nivå. Det är endast solenergi som är mer populärt. Enligt undersökningen så är stödet vindkraft ungefär lika stort på landsbygden som i storstadsområdena. 1 procent av svenskarna tycker att utbyggnaden ska stoppas.

Det är viktigt att det starka stödet för vindkraft kan bibehållas och att även de som bor i direkt närhet till ett vindkraft kan se fördelarna med detsamma. För att vindkraftetableringar ska bli framgångsrika är det viktigt med ett fungerande samarbete mellan exploatör, markägare och närboende. Det har visat sig att exploatörens förmåga att tidigt informera och föra en dialog med de boende på orten har mycket stor betydelse för inställningen till etableringen.

Engagemangen och acceptansen hos de närboende till vindkraftverk kan öka om de upplever nytta av detsamma även i de fall de inte är markägare. Ett sätt att stärka engagemanget är underlätta andelsägande i vindkraft, vilket Centerpartiet arbetat länge för. Andelsägandet ökar kontinuerligt och det finns idag 72 vindkraftskooperativ verksamma i Sverige med 26 000 medlemmar. I Sverige drivs alltså drygt 10 procent av vindkraften i kooperativ form, dvs med ett spritt och demokratiskt ägande. Samtidigt finns det hinder för andelsägande i vindkraft som begränsar intresset. Ett av dessa är den stora kapitalinsats som krävs. Centerpartiet vill utreda vilka möjligheterna att göra det mer förmånligt än idag att vara delägare i vindkraftskooperativt.

Vindkraften bidrar till att stärka den lokala ekonomin. Den ger jobb till entreprenörer under byggfasen och underhållsarbeten under driftfasen. För markägaren eller den lokala entreprenören kan vindkraften vara ett viktigt tillskott för företagets ekonomi som i sin tur kan leda till fler arbetstillfällen.

Vindkraft har en lokal påverkan på landskapsbilden och är därmed inte att jämföra med den storskaliga vattenkraften vars vattenmagasin påtaligt påverka mycket större områden som hela kommuner och regioner. Partistyrelsen välkomnar därmed att exploatörer nyttjar så kallad bygdepeng som innebär att delar av produktionsvärdet kommer den lokala bygden till del liksom underlättar omställningen av energisystemet samtidigt som ägande av elproduktion sprids. Strukturen för bygdepeng ska dock vara en fråga för projektörer och markägare och inte politikerna.

Alla slag av elproduktionsanläggningar belastas med en generell industriell fastighetsskatt. Från år 2011 uppgår fastighetsskatten på vattenkraftverk till 2,8 procent. Fastighetsskatten på vindkraftverk sänktes från 0,5 procent till 0,2 procent från och med den 1 januari 2007. För övriga elproduktionsanläggningar är fastighetsskatten 0,5 procent av taxeringsvärdet för fastigheten.

Enligt partistyrelsen vore det ologiskt att införa en ordning där produktionsvärdet för just vindkraftanläggningar styrs till kommunen, t.ex. genom en kommunal fastighetsskatt.

Vindkraftetableringar är till gagn för kommunerna. Dess eventuella negativa påverkan är lokal och därmed ska eventuella system för att återföra delar av produktionsvärdet komma den lokala bygden till del, inte kommunen som helhet.

Ett ytterligare argument för att inte ”kommunalisera” fastighetsskatten på vindkraft är att det skulle vara ett avsteg från regeln att skattebaserna på energi idag är nationella.

Beskattningen av de olika energislagen är en del av den samlade energipolitiken, vilken i sig är nationell och bör så förbli. En kommunal fastighetsskatt av vindkraft skulle dessutom riskera att bidra till ifrågasättande av skatteutjämningsystemet.

Vetorätten

Centerpartiet har varit drivande i de förändringar i lagstiftningen som syftar till att förenkla och underlätta tillståndsprocessen för vindkraft, bl.a. togs kravet på dubbelprövning av vindkraftverk bort. I tillståndsprocessen är kommunernas möjlighet att påverka utvecklingen i sin närmiljö viktig. Därför krävs kommunernas godkännande för projekt som tillståndsprövas enligt miljöbalken. Det är detta som handlar om bestämmelsen i 16 kap. 4 § i miljöbalken, det s.k. kommunala vetot för vindkraft, vilket infördes den 1 augusti 2009.

Energimyndigheten har gjort en sammanställning av gjorda erfarenheter – ”16 kap. 4 § Miljöbalken – vad hände sen? I sammanställningen bedömer de att det finns klara skäl att se över bestämmelsen.

Centerpartiet vill följa upp lagstiftningen på detta område så att den både är och upplevs som rättssäker. Därför är det viktigt att följa utvecklingen noga och analysera konsekvenserna av kravet på kommunernas godkännande för etablering av vindkraft. Om det visar sig att tillståndsprocesserna inte fungerar som tänkt utan att förseningar och frånvaro av besked innebär att uppsatta mål för vindkraften riskeras måste vi vara beredda att se över lagstiftningen. I Alliansens valmanifest Jobbmanifestet slås fast att tillståndsprocesserna för både ny energiproduktion och kraftnät måste fortsätta att förenklas och förkortas.

Partistämman beslutade:

- att att-sats 1 anses besvarad
- att Centerpartiet verkar för att en utredning görs för att identifiera skattebaser som är lämpliga att decentralisera för att stärka den lokala utvecklingskraften
- att att-sats 2-4 avslås
- att att-sats 5 avslås

STATLIGA BOLAG, MOTION 14:9

Att Centerpartiet agerar för att de statliga fastighetsbolagen ska gå före i energiomställningen

Att Centerpartiet agerar för att Vattenfall ska investera en viss andel av sin vinst i småskalig decentraliserad energiteknik för integrering i byggnader

Att Centerpartiet agerar för att Vattenfall ska verka progressivt för att fastighetsägare ska kunna handla med egenproducerad energi på ett enkelt sätt.

Motionsyttrande: Omställningen av energisystemet mot ökad andel förnybar energi och energieffektivisering måste omfatta alla delar av samhället och alla sektorer. Inom fastighetssektorn finns stort utrymme för effektiviseringar av energianvändningen. Utöver sektorsövergripande nationella mål för energieffektivisering finns även nationella mål för effektivare energianvändning i byggnader för åren 2020 och 2050. För att klara dessa krav anser Centerpartiet att Boverkets byggnormer måste skärpas. Även systemet för energideklarationer behöver utvecklas. Det är viktigt att kraven uppdateras för att återspegla den tekniska utvecklingen inom bygg- och fastighetssektorn. När det gäller energieffektivitet i byggnader är inte subventioner lösningen. Tidigare stöd för energieffektivisering i offentliga lokaler har avvecklats då många av de åtgärder som behöver göras redan är lönsamma.

Statliga myndigheter ska enligt energitjänstedirektivet vara föredömen i arbetet med energieffektivisering. Energimyndigheten har regeringen uppdrag att ge råd och följa upp effektiviseringsarbetet inom andra myndigheter. Kommuner och landsting kan sedan januari 2010 söka statligt stöd för att arbeta med energieffektivisering ur ett systemperspektiv i den egna verksamheten. Syftet med stödet är det ska bidra till att kommuner och landsting föregår med gott exempel för en effektivare energianvändning. 269 kommuner och 20 lansting har ansökt och beviljats stöd under 2010.

De statliga fastighetsbolagen ska förvaltas med utgångspunkt i att ta ansvar för skattebetalarnas pengar. Att investera energieffektiva lösningar är ofta lönsamt, förutom att det bidrar till att vi uppnår mål om energieffektivitet och klimatpåverkan. Akademiska hus som är det största statliga fastighetsbolaget, och landets andra största fastighetsbolag, ger hög prioritet åt energieffektiviseringar och utveckling av alternativ energiproduktion. Företagets mål är att minska andelen köpt energi med 40 procent till år 2025 jämfört med år 2000. 2008 hade man nått en minskning med 20 procent. Företaget har bl.a. en energiportal som timme

för timme samlar in, följer upp och analyserar byggnaders och campusområdets energiförbrukning för att hitta ytterligare besparingsmöjligheter. Bolaget har tilldelats SolEl-programmets pris för Årets solcellsanläggning för sin anläggning på Ekologihuset vid Lunds universitet och fick tillsammans med Sveriges kommuner och landsting, Statens fastighetsverk, Specialfastigheter, Fortifikationsverket och Energimyndigheten priset Best European Energy Service Promotor 2009.

Partistyrelsen delar distriktsstyrelsens uppfattning att Vattenfalls ägardirektiv inte behöver regleras ytterligare. Sedan 2010 är det formulerat att Vattenfall ska vara ett ledande bolag i klimatomställningen i Europa. Vattenfall fokusera på effektivitet i stället för att expandera. Ägaren bör inte i detalj styra hur den eventuella bolagsvinsten ska användas. Centerpartiet arbetar aktivt för att så kallad nettodebitering ska möjliggöras och därmed underlätta handel och försäljning för små elproducenter. Med dagens system kan kvittning endast ske mot den rörliga delen av elnätsavgiften, förutsatt att det aktuella nätbolaget accepterar en sådan lösning. Vattenfall hör till de bolag som inte erbjuder nettodebitering av elnätsavgiften. Vi noterar att det avtal mellan Vattenfall och Industrikraft som hade till syfte att undersöka möjligheterna att bygga nya reaktorer i Sverige avslutades tidigare i år.

Centerpartiet att skattereglerna bör ses över för att möjliggöra full nettodebitering så att nettodebitering tillåts omfatta energiskatt och moms, oavsett vilken nätägare man är ansluten till. Regeringen har i början av sommaren beslutat att utred hur ett system för nettodebitering kan utformas. Se även svar på motion 14:14.

Partistämman beslutade:

- att motion 14:9 anses besvarad

MINERALLAGEN OCH URANBRYTNING, MOTION 14:10, 14:13, 14:21

Att kräva en skärpning av lagstiftningen som ger kommunerna rätt att sätta stopp för uranjakten redan på prospekteringsstadiet.

Att ta ställning för ett totalförbud mot uranbrytning i Sverige

Att minerallagen ändras så att kommunalt veto finns även för provborrning efter uran.

Att minerallagen ändras för att kunna ge markägare större möjlighet att kunna förhindra prospektering på ett tidigare stadium.

Att: Centerpartiet aktivt agerar för att förbjuda uranbrytning i Sverige.

Motionsyttrande: I Sverige har vi mycket tack vare generösa prospekteringsmöjligheter kunnat få en relativt god kartläggning av berggrunden och dess mineralfyndigheter. Sveriges geologiska potential är god och den svenska mineralindustrin omsätter hundratals miljarder kronor. Nästan 60.000 personer jobbar idag inom branschen.

Det är nödvändigt att ha kunskap om vilka mineraltillgångar som finns i vår berggrund. Dels är det av försörjningsskäl och dels av goda möjligheter till nya jobb, inte minst på mindre orter. Centerpartiet ser mycket positivt på att fortsätta utveckla Sverige som gruvland och har i regeringen tagit initiativ till en ny nationell mineralstrategi.

Vad gäller Sveriges urantillgångar är de relativt små och låghaltiga. Det finns idag inget företag som kunnat visa att det skulle vara ekonomiskt lönsamt att bryta uran i Sverige. Andelen undersökningstillstånd för uranprospektering har minskat i Sverige de senaste åren. En bidragande anledning är tydligare information till företagen om den mycket strikta lagstiftningen i Sverige med det kommunala vetot mot uranbrytning som grund.

Samtidigt hänger uran ihop med många andra mineraler som kan vara intressanta att utvinna. Att därför införa ett förbud mot prospektering är inte en framkomlig väg, då det inte går att skilja ut uran vid prospekteringen.

I över 30 år har Sverige haft det kommunala vetot mot uranbrytning. Det har visat sig vara ett mycket starkt skydd. Centerpartiet har framgångsrikt bildat opinion och tagit kamp mot uranbrytning. Det finns idag ingen uranbrytning i Sverige. För Centerpartiet är det mycket viktigt att makten över detta finns lokalt i varje kommun.

Det bästa sättet att globalt minska världens beroende av uran är att bygga ut den förnybara energin och minska beroendet av kärnkraft. Det är också inriktningen på Alliansens nationella energipolitik. Centerpartiet motsätter sig uranbrytning och verkar, på alla nivåer, för att ingen uranbrytning ska ske i Sverige.

Centerpartiet har i regeringskansliet tagit initiativ till en översyn av minerallagen. Syftet är att markägare och kommuner med ökad tydlighet ska få tidig information om vad prospektering avser och hur den ska genomföras. Detta kommer att stärka markägare och kommunernas inflytande redan i prospekterings- och provborrningskedet. De företag som prospekterar efter mineraler har också ett mycket stort ansvar att informera berörda parter. Det ansvaret kan behöva förtydligas ytterligare.

Centerpartiets uppfattning är att vi har ett starkt och tydligt regelverk för hantering och utvinning av mineraler. Inte minst har Sverige en stark miljölagstiftning där höga krav ska uppfyllas. Den nuvarande lagstiftningen klarar balansen mellan industriell utveckling av mineralfyndigheter som ger nya jobb och utveckling och de tuffa krav, inte minst miljömässiga, som ska uppfyllas i en tillståndsprocess.

Partistämman beslutade:

- att Centerpartiet säger nej till uranbrytning
- att Centerpartiet verkar för att ingen uranbrytning sker i Sverige, att utreda en lagstiftning mot uranbrytning, samt att i övrigt anse motionerna besvarade

ENERGIKOSTNADER, MOTION 14:11-14:12

Kärnkraftindustrin skall åläggas krav på underhåll och driftstopp för att maximera produktionskapaciteten för bästa möjliga utnyttjande.

Låt göra en utredning om Barsebäcksanläggningen med tillhörande infrastruktur för eventuellt annan form av energiproduktion.

Motionsyttrande: De senaste åren har det blivit tydligt att det stora beroendet av el från vattenkraft och kärnkraft gjort systemet känsligt för störningar. Framförallt har det handlat om kärnkraftverk som stått stilla och vattenmagasin som inte fylls, samtidigt som vi haft perioder av stor efterfrågan på el. Det driver upp elpriserna och ökar energikostnaderna.

Energiöverenskommelsen innebär att Sveriges beroende av kärnkraft för elproduktion ska minska till förmån för kraftigt utbyggd förnybar elproduktion från främst vind och biokraft. På så sätt byggs ett tredje ben av förnybar energi i den svenska elförsörjningen. Det gör att vi successivt minskar beroendet av vattenkraft och kärnkraft, samtidigt som vi ökar försörjningstryggheten och får in fler aktörer på elmarknaden. Inom några år kommer Sverige att ha ett överskott av el genom den utbyggnad av förnybar energi som nu sker.

Näringsdepartementet har en löpande dialog med de tre stora ägarna till de svenska kärnkraftverken angående driftsäkerheten. Kärnkraftsägarna har medgett att de i vissa fall påbörjat alltför omfattande underhålls- och uppgraderingåtgärder i anläggningarna, och att tidsåtgången många gånger kraftigt underskattats.

Förutsättningarna för att utveckla Barsebäckverket med tillhörande infrastruktur för annan form av energiproduktion bör vara en fråga för regionen i samverkan med kraftbolag,

nätägare och andra intressenter som regionens högskolor och universitet. Regionen behöver tillförsel av ny elproduktion i form av förnybar el. Till skillnad från kärnkraft produceras den förnybara elen i förhållandevis mindre produktionsanläggningar, vilka etableras geografiskt efter förutsättningar och behov.

Parallellt med investeringar i den förnybara energin är det viktigt att ambitionerna tydliggörs och att dessa återföljs av kraftfulla åtgärder. För kärnkraften behövs ett ständigt och aktivt arbete för höjd säkerhet. För att säkerställa försörjningstryggheten måste vi skapa långsiktiga och stabila spelregler för industrin och energisektorn. Det är viktigt för att investeringar ska komma till stånd.

Det ska nämnas att alliansregeringen har ställt nationellt höga krav på moderniseringsprogram. Strålskyddsmyndigheten (SSM) har ställt krav på tillståndshavarna att redovisa hur anläggningarna ska moderniseras för att uppfylla kraven. Redovisningarna har granskats av myndigheten som sedan fattat beslut i vilken takt respektive anläggning ska anpassas till de nya och skarpare säkerhetskraven. Svenska kärnkraftverken har även utsatts för internationella granskningar, så kallad OSART-granskningar. 2009 gav regeringen SSM dessutom i uppdrag att beställa en så kallad IRRS-granskning hos det internationella atomenergiorganet IAEA. Sverige har även bjudit in till en granskning av tillsyns- och myndighetsfunktionen som kommer att genomföras nästa år.

I de övergripande prioriteringarna för EU-arbetet under 2011 har Alliansregeringen markerat att Sverige ska verka för ett förstärkt kärntechniskt säkerhetsarbete inom EU:s medlemsstater. Det är ett arbete som bl.a. kan omfatta ökat erfarenhetsutbyte och s.k. stresstester.

Partistämman beslutade:

- att att-sats 1 avslås
- att att-sats 2 anses besvarad

SMÅSKALIG ENERGIPRODUKTION. MOTION 14:14-14:15, 14:20, 14:22

Att Centerpartiet medverkar till ändringar i el lagen så att man får lagstadgad rätt att mata in lika mycket energi som man har rätt att köpa utan trassel med nätägare eller elleverantör. Är elen dessutom förnybar så ska den av elleverantören betalas med dubbla priset mot försäljningspris minst för att kompensera för borttaget solcellsbidrag förenklad administration mm

Att Centerpartiet driver denna fråga i regeringen, att förmånligt kunna sälja småskaligt producerad el från sol, vind och vatten.

Att Centerpartiet verkar för att stimulera fler privatpersoner att bli småskaliga elproducenter.

Att Centerpartiet verkar för att ett system införs som gör att en privatperson som producerar el ersätts för den elström man levererar in på elnätet.

Att Centerpartiet skall skapa reella förutsättningar för småskalig energiproduktion hos privatpersoner.

Att Centerpartiet skall få fram regler som gynnar privatpersoners leverans av grön el till elbolagen

Att Centerpartiet skall göra förändringar i skatteregler så att det är enkelt och lönsamt att utföra nettodebitering av elförbrukningen

Motionsyttrande: Centerpartiet vill underlätta för enskilda hushåll och mindre företag att leverera sin egenproducerade förnybara el till nätet genom att inför så kallad nettodebitering.. Förutom att nettodebitering ger möjlighet att själv påverka sin elkostnad är det en viktig för att underlätta ny miljövänlig elproduktion och stärka försörjningstryggheten. Regeringen har i början av sommaren beslutat att utreda hur ett system kan utformas.

Idag ska in- respektive utmatning av el på koncessionspliktigt nät mätas och rapporteras separat till berörda parter. Med nettodebitering sker en kvittning av in- och utmatad el under en period, t.ex. en kalendermånad. Det innebär att elanvändaren/elproducenten endast behöver betala för överskjutande förbrukning alternativt betalt för överskjutande produktion. Med dagens system kan kvittning endast ske mot den rörliga delen av elnätsavgiften, förutsatt att det aktuella nätbolaget accepterar en sådan lösning Därför anser vi att skattereglerna bör ses över för att möjliggöra full nettodebitering så att nettodebitering tillåts omfatta energiskatt och moms.

Genom att införa nettodebitering förenklar och förbättrar vi villkoren för den småskaliga förnybara elproduktion vilket leder till klimat och miljönytta och därigenom en större andel förnybar el. En utbyggd av småskalig elproduktion leder till en mer robust elförsörjning och en förbättrad konkurrenssituation på elmarknaden.

Att som motionären föreslår politiskt besluta om prissättningen rimma illa med Centerpartiets uppfattning om att priset på el ska sättas av marknaden. Förnybar elproduktion främjas genom styrmedel så som el-certifikat och koldioxidskatt.

Stödet till solceller har inte tagits bort, vilket felaktigt hävdas i motionen. Regeringens insatser för ny teknik ska fokusera på energitekniker som är gynnsamma i ett klimatperspektiv, men som ännu inte är kommersiellt konkurrenskraftiga i jämförelse med på marknaden redan etablerade tekniker. I budgetpropositionen för 2011 förlängdes därför stödet för installation av solceller genom att 60 miljoner kronor anvisas för år 2012. Olika former av introduktionsstöd till förnybar energi syftar till att underlätta för konsumenter att investera i t.ex. solenergi och solceller. Därigenom kan ny teknologi introduceras på marknaden till dess att den är mer kommersiellt gångbar. För att dessa typer av stöd ska få önskad effekt både för konsumenter och företag så måste de vara förutsägbara, långsiktiga och tidsbegränsade

Partistämman beslutade:

- att att-sats 1 avslås
- att att-sats 2 anses besvarad
- att att-sats 3 och 4 anses besvarade
- att att-sats 5 avslås
- att att-sats 6 anses besvarade
- att att-sats 7 bifalls
- att Centerpartiet verkar för att skapa förutsättningar för småskalig energiproduktion hos privatpersoner.

HÖGA ELKOSTNADER, MOTION 14:17, 14:19

Att detta system med "Marginalprissättningen" inom Nordpool förändras till ett mer konsumentvänligt system.

Att också begränsa elbolagens vinstnivåer syftande till lägre kostnader i konsumentledet.

Att också utveckla tekniska system så att konsument kan avläsa elpriset i realtid syftande till att kunna ha en valmöjlighet för elförbrukning

Att Förbundsstämman beslutar förslå att en sådan ändring av direktiven för Vattenfall ska göras.

Att Centerpartiet ska arbeta för en skatteväxling med höjd skatt för elproducenter och sänkt skatt för elkonsumenterna.

Motionsyttrande: Att vi under den senaste vintern haft ett högt elpris i Sverige, Norge och Finland beror på mycket låg fyllnadsgrad i vattenkraftsmagasinen, tidigare driftproblem i kärnkraftverken i kombination med kallt väder och därmed hög elförbrukning. Detta återspeglas i elpriset. För att möta efterfrågan har nödvändiga mängder el importerats till Sverige och Norge under vinterhalvåret. De stundtals höga elpriserna är att beklaga för konsumenterna, men samtidigt ett exempel på att marknaden fungerar. Vid stunder av hög efterfrågan i kombination med begränsat utbud stiger priset. Samma förutsättningar på en reglerad elmarknad hade sannolikt medfört elbrist och ransonering.

Elmarknaden i Sverige är avreglerad. Den avreglerade marknaden i kombination med ekonomiska styrmedel som koldioxidskatt och el-certifikatsystem har möjliggjort en kraftig expansion av den förnybara elproduktionen i Sverige. På en fungerande marknad regleras inte priset med politiska beslut utan bestäms av säljare och köpare. Elhandeln i Norden sker på Nord Pool. Den nordiska elmarknaden fungerar i huvudsak väl och integrerats gradvis med kringliggande länder. Det är i grunden bra för kunder och miljö. Det finns dock utrymme för att förbättra marknadens funktion och stärka konsumenternas ställning.

Hur mycket ett högre elpris påverkar enskilda konsumenter beror på många faktorer, bl.a. uppvärmningsform, prissäkring och elförbrukning. På kort sikt är det främst hushållning och effektivisering som kan vidtas för hushåll och företag för att hålla nere elkostnaderna. På längre sikt handlar det om att fortsätta ställa om energisystemet mot mer förnybar el i kombination med fortsatta satsningar på energieffektivisering.

De senaste vintrarnas pristoppar på el visar att vi måste komma bort från beroendet av vatten- och kärnkraft. Därför satsar regeringen på ett tredje benet i elförsörjningen genom att bygga ny förnybar elproduktion, t.ex. vindkraft och biokraft. Det huvudsakliga styrmedlet för detta är el-certifikatsystemet. Detta leder långsiktigt till lägre elpriser för konsumenterna och är bra för miljön. 2009 års energipolitiska beslut innebar en kraftfull satsning på ny förnybar elproduktion och energieffektivisering. Det gör att Sverige idag har en energipolitik som borgar för en säker tillgång på miljövänlig el till internationellt konkurrenskraftiga priser. Fram till år 2020 ska den förnybara elproduktionen öka med 25 TWh inom ramen för el-certifikatsystemet jämfört med nivån år 2002. Hittills har upp emot 10 TWh tillkommit, främst i form av bio- och vindkraft.

El prissätts på samma sätt som andra energikällor som t.ex. olja, kol och biobränsle eller för den delen andra råvaror som spannmål. Marginalkostandsprissättning är alltså inte något unikt för elmarknaden. Även om den avreglerade elmarknaden och prissättningen på densamma i grunden fungerar väl finns det utrymme för förbättringar. Genom att öka transparensen på marknaden kan även förtroendet för elmarknaden öka.

Att reglera vinstnivåer för företag som verkar på en kommersiell marknad är ingen bra ordning, oavsett bransch. Energimarknadsinspektionen har till uppgift att se till att konsumenternas intressen värnas att marknadens funktion upprätthålls.

Regeringen har nyligen i propositionen 2010/11:153 ”Stärkt konsumentroll för utvecklad elmarknad och uthålligt energisystem” presenterat flera åtgärder för att stärka konsumentens ställning på elmarknaden. Elkonsumenterna bör i större utsträckning än i dag få möjlighet att påverka sin elförbrukning och sina elkostnader. Till exempel kommer det att ges möjlighet till timvis mätning av elen för alla konsumenter som så önskar i syfte att bättre kunna styra sin elförbrukning över dygnet. Förslag läggs även om att öka insynen i och övervakningen av elmarknaden. På längre sikt bör det stora flertalet elkonsumenter få sin elförbrukning timmätt som ett naturligt steg mot realtidsmätning.

Näringsministern har under året även tagit initiativ en bred översyn av hur den nordiska elmarknaden i grunden fungerar, och hur marknaden ytterligare ska kunna förbättras för att stärka konsumentens ställning. Centerpartiet har dessutom varit drivande för att svenska elkunder ska kunna välja elhandlare från vilket nordiskt land som helst, genom att införa en så kallad gemensam nordisk slutkundmarknad. Denna reform kommer att genomföras senast 2015. Även på EU-nivå förbereds en reglering i syfte att stärka konsumentens ställning och förhindra missbruk av marknaden.

Regeringen har nyligen i propositionen 2010/11:153 ”Stärkt konsumentroll för utvecklad elmarknad och uthålligt energisystem” presenterat flera åtgärder för att stärka konsumentens ställning på elmarknaden. Elkonsumenterna bör i större utsträckning än i dag få möjlighet att påverka sin elförbrukning och sina elkostnader. Förslag läggs även om att öka insynen i och övervakningen av elmarknaden.

Näringsministern har under året även tagit initiativ en bred översyn av hur den nordiska elmarknaden i grunden fungerar, och hur marknaden ytterligare ska kunna förbättras för att stärka konsumentens ställning. Centerpartiet har dessutom varit drivande för att svenska elkunder ska kunna välja elhandlare från vilket nordiskt land som helst, genom att införa en

så kallad gemensam nordisk slutkundmarknad. Denna reform kommer att genomföras senast 2015. Även på EU-nivå förbereds en reglering i syfte att stärka konsumentens ställning och förhindra missbruk av markanden.

Dessutom har Energimarknadsinspektionen fått i uppdrag att inrätta ett energimarknadsråd med företrädare för både kunder och företag i syfte att skapa en bättre insyn och en ökad förståelse för myndighetens arbete.

Centerpartiet arbetar för en skatteväxling som innebär höjd skatt för elproducenter och sänkt skatt för elkonsumenter.

Partistämman beslutade:

- att att-sats 1 avslås
- att att-sats 2 och 3 anses besvarade
- att att-sats 3 avslås
- att att-sats 4 bifalls

ELMARKNAD, MOTION 14:18

Att Centerpartiet agerar för att elvärme avskaffas som huvudsaklig uppvärmningskälla i Sverige

Att Centerpartiet agerar för att utreda vilka typer av värmepumpar som kan anses vara acceptabla i ett framtida hållbart Sverige.

Att Centerpartiet agerar för att ett bidragssystem inrättas så att de privatbostäder som idag är eluppvärmda kan erhålla ett bidrag så man kan fasa ut denna energikälla som uppvärmningsform.

Motionsyttrande: Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att det är önskvärt att minska el som uppvärmningskälla. Utvecklingen av elpriset under senare år har gjort att allt fler försöker välja andra sätt att värma sin bostad. Detta är särskilt tydligt för hushåll med direktverkande el. Det tidigare stödet för konvertering från direktverkande el upphörde vid årsskiftet 2010/2011. Motivet för detta är bl.a. att konverteringen med aktuella elpriser blivit lönsam även utan stöd. Dessutom kan ROT-avdraget nyttjas för att sänka arbetskostnaden.

En grundläggande princip för tillväxtorienterad energipolitik är att utgå från marknadsbaserade styrmedel, där priset på energi ska ge tydliga signaler till förändrat beteende och investeringar i ny teknik. Koldioxidskatt, el-certifikatsystem och

utsläppshandel, sätter pris på miljöstörande verksamhet och energikällor och på så sätt styrs konsumtionen mot miljömässigt hållbara alternativ. Detta kan kompletteras med tillfälliga stöd för t.ex. omogna tekniker i en introduktionsfas. El-certifikatsystemet säkerställer att målen nås, och skapar samtidigt konkurrens mellan energiteknikerna. Det leder generellt till lägre priser för konsumenten. Centerpartiet har varit drivande i att ta fram mål i nivå med 25 TWh förnybar el till år 2020 vilket ger stabila förutsättningar för nya investeringar i förnybar elproduktion.

Inom ramen för EU:s ekodesigndirektiv ställs krav på energieffektivitet och energimärkning på allt fler produkter. Näringsdepartementet har drivit på den utvecklingen inom EU. EU-kommissionen har nyligen antagit en förordning för energimärkning av luftkonditionering och luft-luftvärmepumpar. Nya krav på energieffektivitet kommer att börja gälla från 2013. Motsvarande krav förbereds även för t.ex. bergvärmepumpar och elpannor. Det är viktigt att konsumenterna erbjuds bra och vederhäftig information för att kunna göra egna ställningstaganden om t.ex. uppvärmningen av sin bostad. Idag erbjuds dessutom energirådgivning bl.a. via kommunerna och Energimyndigheten.

Partistämman beslutade:

- att motion 14:18 anses besvarad.

ENERGIEFFEKTIVISERING, MOTION 14:23

Att Centerpartiet verkar för ett fördubblat svenskt energieffektiviseringsmål till 2020

Att Centerpartiet verkar för att EU:s klimatmål om 20 procent effektivare energianvändning till 2020 görs bindande för alla medlemsstater.

Att Centerpartiet verkar för att regeringen tar en ledande roll i EU till förmån för att EU:s utsläppsmål höjs till 30 procent minskade utsläpp inom EU som en anpassning till effekterna av energieffektiviseringen.

Att Centerpartiet verkar för ett svenskt effektiviseringsprogram för energianvändningen i offentliga lokaler enligt ovan.

Motionsyttrande: För att öka energieffektiviseringen i samhället och bidra till minskad klimatpåverkan har Centerpartiet drivit en offensiv och ansvarstagande energipolitik. De senaste åren har alliansregeringen föreslagit och riksdagen beslutat att koldioxid- och

energiskatterna höjts i olika sektorer. Som komplement har alliansregeringen satsat drygt 250 miljoner kronor per år på åtgärder för att främja energibesparing och utveckling och användning av ny energieffektiv teknik i hushåll, byggnader och företag inom industri och service.

Utöver dessa åtgärder satsar alliansregeringen 1,5 miljarder kronor för ett femårigt program för energieffektivisering under perioden 2010–2014. Detta har bl.a. bidragit till att kommuner, landsting och länsstyrelser fått möjlighet att arbeta mer aktivt och strategiskt med energieffektivisering och energiomställning.

Programmet omfattar även stöd för energieffektivisering i småföretag, samt satsningar på energieffektivisering i transportsektorn och jordbruket. Till detta kan läggas att alliansregeringen aktivt drivit frågan om att skärpa EU:s direktiv för byggnaders energiprestanda samt om prestandakrav och märkning av energieffektiva produkter.

Utöver dessa åtgärder har Centerpartiet varit pådrivande till att utreda och påskynda möjligheten att införa timvis elmätning, som är ett annat viktigt instrument för att främja effektivare elanvändning. Regeringen beslutade i början av sommaren att timvis mätning ska införas för alla som önskar det. Även utbyggnaden av så kallade smarta elnät måste snabbas på och det arbetar alliansregeringen såväl på nationell som på EU-nivå.

Centerpartiets och alliansregeringens politik ger resultat. Enligt Energimyndigheten har våra åtgärder lett till en energibesparing på 33 TWh, eller 9 procent, till år 2010. Till år 2016 beräknas besparingen uppgå till så mycket som 54 TWh, vilket motsvarar 15 procent. De nationella målen för år 2010 är 6,5 procent, och för år 2016 är målet 9 procent. Dessa mål nås alltså med råge. Sverige väntas överträffa besparingsmålet med 21 TWh, vilket motsvarar all el som svenska hushåll använder för belysning, matlagning, tvätt, disk, teve- och filmtittande, internetsurfning m.m. under ett år.

De nationella målsättningarna för 2010 och 2016 på 6,5 respektive 9 procent tar sin grund i EU:s energitjänstedirektiv och mäter energibesparingen i TWh jämfört med genomsnittlig slutanvändning för åren 2001-2005. Det nationella målet till 2020, som sattes mot bakgrund av att Europeiska rådet våren 2007 antog ett mål för energieffektivisering till år 2020, avser dock energiintensitet i tillförd energi. Med energiintensitet avses här tillförd energi per BNP-enhet i fasta priser, vilka enligt målet ska minska med 20 procent mellan åren 2008 och 2020. Det kan vara lockande att utifrån det faktum att vi överträffade målen för 2010 och 2016 dra slutsatsen att vi därmed med lätthet når målet för 2020. Men eftersom det är olika

saker som mäts kan den slutsatsen inte dras. Det är snarast så att indikationerna visar att Sverige inte kommer att nå målet för 2020 utan ytterligare åtgärder. Att som motionären föreslår fördubbla energieffektiviseringsmålet till 40 procent för 2020 skulle kräva drastiska åtgärder. För övrigt är målet om 20 procent effektivare energianvändning till 2020 en del i alliansens energiöverenskommelse.

Europeiska rådets mål innebär att energianvändningen år 2020 ska vara 20 procent effektivare jämfört med ett referensscenario. EU:s mål fokuserar liksom det svenska målet för 2020 på tillförd energi, men Sveriges intensitetsmål tar till skillnad från EU:s energieffektiviseringsmål hänsyn till den faktiska ekonomiska utvecklingen. EU:s energieffektiviseringsmål bygger på en prognos av den ekonomiska utvecklingen och sätter ett tak för hur mycket energi som får användas inom EU.

Inom EU driver Sverige med kraft på för att åstadkomma en samsyn i hur energieffektivitet ska mätas. Sverige har bl.a. gett förslag på indikatorer att enas kring. I dag finns dock ingen gemensam syn på detta bland medlemsländerna. Så länge man inte kan komma överens om hur energieffektivitet ska mätas är det slag i luften att kräva bindande mål för energieffektivisering inom EU.

Utöver ovan nämnda sektorsövergripande mål finns även nationella mål för effektivare energianvändning i byggnader för åren 2020 och 2050. För att klara dessa krav anser Centerpartiet att Boverkets byggnormer måste skärpas. Även systemet för energideklarationer behöver utvecklas. Det är viktigt att kraven uppdateras för att återspegla den tekniska och ekonomiska utvecklingen inom bygg- och fastighetssektorn. När det gäller energieffektivitet i byggnader är inte subventioner lösningen. Tidigare stöd för energieffektivisering i offentliga lokaler och bostadshus har avvecklats då många av de åtgärder som behöver göras redan är lönsamma.

Sverige har goda förutsättningar att ytterligare öka ambitionen när det gäller energieffektivisering och höja de mål som Sverige drivit fram nationellt och i EU. Sverige bör driva på det internationella samarbetet för att öka insatserna inom energieffektiviseringsområdet. Därför anser vi att ett ambitiöst energieffektiviseringsmål till 2030 bör utredas. Att slå fast en nivå utan viss analys låter sig inte enkelt göras. Frågor som måste bedömas är t.ex. om målet bör avse tillförd energi eller fokusera på själva energianvändningen i olika sektorer. En annan fråga är om det är den faktiska mängden energi som används eller som inte används (d.v.s. sparas) som ska mätas, och om man bör ställa den i relation till BNP eller någon annan faktor. Sveriges nationella mål till 2020 avser

energiintensitet beskriven som tillförd energi i förhållande till BNP. EU-kommissionens mått är tillförd energi, utan någon relation till BNP.

Sveriges mål är att utsläppen av växthusgaser ska minska med 40 procent till år 2020, jämfört med 1990 års nivå, och visionen är att Sverige år 2050 inte ska ha några nettoutsläpp alls.

Den förda ambitiösa klimatpolitiken har gett resultat. Sedan 1990 har de svenska klimatutsläppen minskat med 17 procent enligt de senaste tillgängliga siffrorna, medan BNP ökat med nästan 50 procent. Trenden med ökade utsläpp från trafiken är bruten och minskningen av utsläpp från nya bilar var förra året den största sedan mätningarna startade. I snabb takt ställs nu bilparken om. Antalet miljöbilar på våra vägar har de senaste åren ökat kraftigt, från knappt 30 000 då Alliansen tillträdde 2006 till cirka 430 000 idag. Alliansens miljöbilspremie ledde till en rivstart för miljöbilsutvecklingen och den positiva utvecklingen har fortsatt genom att nya miljöbilar är skattebefriade under fem år.

Det behövs länder som går före och visar att det går att minska utsläppen och samtidigt skapa goda förutsättningar för gott liv. Sverige ska vara ett land som samlar och drar med sig andra länder i utvecklingen mot en grön ekonomi och en grön framtid. Vi ska klara det som många drömmer om – möjligheten att leva rikare liv samtidigt som vi förorenar mindre.

Därför går regeringen nu vidare genom att ge i uppdrag till Naturvårdsverket att ta fram en nationell färdplan för ett Sverige utan klimatutsläpp. Uppdraget ska resultera i ett underlag för hur Sverige ska kunna uppnå visionen om noll nettoutsläpp till 2050. I ljuset av den ambitiösa svenska politiken anser därför Centerpartiet att EU:s mål för reduktion av växthusgaser måste skärpas. Ett första steg är att det nuvarande målet om 30 procents reduktion till 2020 ska gälla även i det fall ett internationellt klimatavtal inte nås.

Partistämman beslutade:

- att motion 14:23 att-sats 1 avslås
- att motion 14:23 att-sats 2 avslås
- att motion 14:23 att-sats 3 bifalls
- att motion 14:23 att-sats 4 avslås
- att Centerpartiet verkar för att utreda ett ambitiöst energieffektiviseringsmål till 2030.
- att Boverkets normer avseende energianvändningen måste skärpas och bli vägledande för kommunernas detaljplaner och exploateringsavtal.

BOSTAD, PLAN OCH BYGG - MOTION 14:24-14:33

Att Centerpartiet ska arbeta för införandet av ett MUT-avdrag – MiljöUTvecklingsavdrag.

Att det kan göras undantag i lagstiftningen för kommunen att leverera livsmedel/vatten i vissa områden.

Att flaskvatten godkänns där naturen gör det näst intill omöjligt att dra ut kommunalt vatten.

Att Länsstyrelsen får högst två månader på sig för handläggning av ett överklagande.

Att Regeringsrätten får högst två månader på sig för handläggning av ett överklagande.

Att en avgift tas ut av den som överklagar om man inte får rätt i sitt överklagande.

Att förköpsrätten för kommuner återinförs.

Att Centerpartiet skall arbeta för att alla nyproducerade villor på landet skall ha 40-50 cm vedkamin.

Att Centerpartiet under mandatperioden ska verka för att ett statligt investerings- och/eller driftsstöd för företagare som vill bygga hyreshus på landsbygden införs.

Att några kunniga och ansvarskännande inom C funderar över möjligheten att istället för upprustning skänka miljonprogramshusen till de boende och använda sparade pengar till nybyggnation.

Att man utreder en förändring av bostadsbidraget

. Att man utreder möjligheten att bygga billigare boenden för de med låga inkomster

Att man utreder möjligheten att skapa "mikrolån" till personer med låg inkomst för att möjliggöra att de kan förvärva en egen bostad.

Att regelverk och ersättningsnivåer vid intrång där näringsverksamhet är dominerande omarbetas och likställs med avtal mellan näringsidkare.

Att äganderätten stärks för den enskilde när affärsintresset är större än samhällsintresset.

Att Centerpartiet tar fram ett bostadspolitiskt program inför valet 2014

Motionsyttrande: Miljömedvetenheten har ökat stadigt bland Sveriges villaägare de senaste åren. Genom skattereduktionen för reparation, underhåll och om- och tillbyggnad (ROT-avdraget) har många fastighetsägare gjort klimatsmarta insatser. Exempelvis har många av landets villaägare bytt till miljövänligare uppvärmningssätt. ROT-avdraget har också skapat nya jobb och gjort många s.k. svarta tjänster till vita. Detta till fördel för både löntagare och samhället i stort. Centerpartiet vill utveckla ROT-avdraget så att det gynnar ännu fler gröna investeringar.

Alla människor behöver tillgång till tjänster för vattenförsörjning. Dessa tjänster är också i varierande utsträckning nödvändiga för näringslivet. Vattenförsörjning och avloppshantering har därför sedan länge varit reglerat, såväl i Sverige som i stora delar av övriga världen. I första hand har syftet med regleringen varit att säkra tillgången till rent dricksvatten och att motverka smittspridning och andra allvarliga olägenheter av avloppshantering. Idag finns det nya tekniska lösningar för vattenförsörjning i olika typer av områden där tekniken kan harmonisera med naturens förutsättningar på plats. PS ser i dagsläget inget behov av att ändra på rådande lagstiftning.

Behovet av förenkling och effektivisering har varit en viktig del i arbetet med en ny PBL. Företag och enskilda som har ansökt om bygglov ska kunna få besked inom tio veckor. Bygglov vinner numera laga kraft så att den enskilde inte långt i efterhand riskerar drabbas av överklaganden. Medborgarna kan också ställa krav på att kommunen i förväg ska kunna redogöra för vilka villkor som kan komma att gälla i ett bygglov. Processen att ta fram en ny detaljplan har förenklats och förkortats genom att krav på planprogram slopas. De grundläggande syftena med PBL finns kvar, d.v.s. det kommunala självstyret och kommunernas ansvar för planeringen.

Det är viktigt att medborgare kan ha möjligheten att överklaga fattade beslut. Samtidigt måste denna möjlighet utformas på ett sätt så att inte missbruk blir följden. När allt kan överklagas blir det en dyr och alltför långdragen process. Därför finns i nya PBL bestämmelser om att vissa kommunala beslut som ex. beslut om att avbryta ett planarbete eller beslut om planbesked inte ska kunna överklagas. Att den som har rätt att överklaga skulle behöva betala en avgift om den till slut inte får rätt är inte en effektiv lösning och skulle med stor sannolikhet skapa en ohållbar rädsla för att överklaga. Bättre är att hålla fast vid principen att kommunens beslut kan överklagas av den som beslutet angår. Det kan handla om förhandsbesked, bygglov, rivningslov, marklov eller kommunens beslut att anta, upphäva eller ändra detaljplaner, områdesbestämmelser och fastighetsplaner.

Landsbygdens möjligheter till utveckling och tillväxt har förbättrats genom de nya strandskyddsbestämmelser som Centerpartiet drivit fram i regeringen. Det ska även i mindre tätorter finnas förutsättningar att utveckla attraktiva boendemiljöer och verksamheter. De nya strandskyddsbestämmelserna som trätt i kraft under 2009 och 2010 tar bättre hänsyn till lokala och regionala förutsättningar genom att de stärker strandskyddet i många områden med hög exploatering samtidigt som de öppnar för utveckling av landsbygden genom att möjligheterna till strandnära bebyggelse utvecklas i särskilt utpekade områden i översiktsplanen.

Centerpartiet har i regeringen även ansvarat för att ta fram en ny PBL och har därmed förändrat prövningssystemet för miljömål och ärenden enligt PBL. Det gamla systemet innebar att regeringen överprövar vissa ärenden och de allmänna förvaltningsdomstolarna andra. I samband med att den nya lagen trädde i kraft ändrades reglerna om instansordning. Huvuddelen av de PBL-mål som nu handläggs i förvaltningsrätt och hos regeringen, kommer att handläggas hos mark- och miljödomstolen som ersätter de nuvarande miljödomstolarna. Överklagade detaljplaner kommer att hanteras av domstolarna som enligt lagen får ett avgränsat utrymme för sin prövning, detta innebär ett förtydligande av att domstolen endast har att pröva om detaljplanen strider mot någon rättsregel på det sätt som klaganden har angett eller som framgår av omständigheterna. Med den nya prövningsorganisationen skapas en ny instansordning som är mer sammanhållen, och har i möjligaste mån färre instanser men med fortsatt stark rättssäkerhet.

Att sätta en tidsgräns på högst två månader till Länsstyrelse och regering skulle kunna innebära en snabbare process. Det är dock problematiskt att sätta absoluta tidsgränser för rättsgången då det ofta handlar om mycket komplicerade fall. Krav på tidsgränser måste utformas på ett flexibelt sätt så att rättssäkerheten tryggas.

Den s.k. förköpslagen, som upphävdes år 2010, innebar att en kommun i vissa fall hade rätt att träda i en köparens ställe sedan denne förvärvat en fastighet eller tomträtt. Syftet med förköpslagen var att kommunen skulle kunna förvärva sådana fastigheter som behövdes för framtida ändamål som kommunen hade att tillgodose.

Anledningen till att lagen upphävdes var att den hade spelat ut sin roll som ett kommunalt markpolitiskt instrument. Boverket har gjort en utvärdering av lagen och kom fram till att landets kommuner årligen prövade i storleksordningen 45 000 fastighetsöverlåtelse. Antalet fastigheter som kommunerna förvärvade med stöd av förköpslagen uppgick till cirka 15 per år. Tillämpningen av lagen innebar istället kostnader för kommunerna och för andra

myndigheter. Lagen medförde också administrativa kostnader för fastighetsmäklare och bankväsendet. I slutändan drabbades köpare och säljare samt fastighetsmarknaden som helhet genom ökade kostnader, omfattande administration, osäkerhet och tidsförluster. Allt till en mycket begränsad nytta. Kommunernas möjligheter att förvärva mark för olika kommunala ändamål kan tillgodoses på annat sätt.

Centerpartiet har som mål att förenkla regelverk inom alla områden. Avskaffandet av förköpslagen var ett sätt att minska den administrativa bördan både för kommunen, mäklaren och göra det enklare för medborgarna. Att det dessutom blir en förutsägbar behandling av både köpare och säljare är i det sammanhanget en positiv effekt.

Att införa ett krav att varje hushåll ska ha en vedkamin innebär regelkrångel och ett onödigt tvång. Det bör vara upp till respektive hushåll att ordna detta.

Motionen tar upp ett mycket angeläget ämne, bostadsbyggandet på landsbygden och nämner i första hand hyresrätten. Orsakerna till det mindre omfattande byggandet det senaste decenniet är bl.a. svårigheter med finansiering och stigande byggnadskostnader. Den omvälvande finanskrisen under hösten 2008 har i likhet med den tidigare krisen för cirka 15 år sedan på nytt påverkat det svenska samhället på många olika områden, inte minst bostadssektorn och byggandet av nya lägenheter. Det är glädjande att vi nu ser att bostadsbyggandet ökar kraftigt från den låga nivå som blev följderna av finanskrisen.

Centerpartiets bostadspolitik syftar till att skapa långsiktigt hållbara förutsättningar för bostadsbyggandet. Långsiktigt är goda statsfinanser tillsammans med stabila spelregler avgörande för att investera i bostäder, såväl för enskilda bostadskonsumenter som fastighetsägare, byggbolag och andra aktörer. För den enskilde bostadskonsumerten är syftet att kunna välja den boendeform som passar bäst mot de egna behoven. För att detta ska fungera krävs en bostadsmarknad med flera olika boendeformer. Utöver detta är det viktigt att bostadspolitiken samspelar med andra politikområden som t.ex. miljö och integration.

Det är viktigt att det råder balanserade villkor för de olika upplåtelseformerna. Då är det viktigt att statens insatser, så långt det är möjligt, varken gynnar eller missgynnar någon särskild boendeform. Vidare är det angeläget att det nuvarande beståndet av bostäder utnyttjas effektivt. Alliansregeringen skrev i budgetpropositionen 2011 att möjligheten att stärka hyresrättens ställning på den svenska bostadsmarknaden kommer att övervägas.

Riktade stöd, som motionen föreslår, har tidigare vållat problem för bostadsmarknaden. Under perioden 1994 till 2006 fanns det olika riktade subventioner. Subventionerna skapade ryckighet i byggandet. Dessutom kan vi konstatera att subventionerna inte löst bostadsproblemen då det funnits en brist på bostäder på många håll i landet under lång tid. Det har byggts ungefär hälften så många bostäder i Sverige de senaste tjugo åren jämfört med våra nordiska grannländer. Tendensen med investeringsstöd är snarare att byggkostnaderna ökar.

Risken med att rikta stöd till en upplåtelseform, hyresrätten, uppenbaras dessutom när vi på många håll ser att många små kommuner har problem med tomma hyreslägenheter. BKN har kommit fram till att 82 kommuner har bostadsföretag med ett akut behov av att riva bostäder för att komma ned till en vakansnivå på två procent. Dessa kommuner kännetecknas ofta av att befolkningen minskar.

Som det påtalas i motionen är det idag svårt att få fram nybyggen av hyreslägenheter i landsbygdsregionernas kommuner. En möjlighet för kommunerna är att blanda byggande av vanliga hyreslägenheter med ägarlägenheter i samma hus. Ägarlägenheter kan köpas och säljas som om det vore en villa på egen tomt samtidigt som det finns andra typer av lägenheter i samma fastighet. Med ett bättre utvecklat system av ägarlägenheter blir det sannolikt lättare att finansiera byggandet av nya bostäder – inte minst i samband med att ett kommunalt bostadsbolag bygger nya hyreslägenheter. Det kommunala bolaget kan sälja en del av de mest attraktiva lägenheterna i ett hyreshus och på det sättet minska finansieringsbehovet för resten av fastigheten. Fler byggen skulle på detta sätt kunna komma igång eftersom den ekonomiska tröskeln då blir lägre.

Ett annat redskap för att stimulera byggandet på landsbygden är kreditgarantier för bättre lånefinansiering. Inom företagssektorn i Sverige finns tack vare de regionala och i vissa fall lokala kreditgarantiföreningarna (KGF) en möjlighet att underlätta företagets finansiering genom att KGF mot en viss avgift tar på sig en del av risken med kreditgivning till nya eller växande företag. ALMI har också möjlighet att i vissa fall och till vissa ändamål utfärda garantier för lämnade krediter från banker och andra finansinstitut.

För att öka möjligheterna att finansiera ny- och ombyggnad av bostäder på landsbygden och i Småortssverige vill Centerpartiet att Statens Bostadskreditnämnd (BKN) ska få ökade möjligheter att ställa ut garantier trots att marknadsvärdet ligger under produktionskostnaderna. BKN bör också få i uppgift att starta en rådgivningsfunktion där enskilda och företag kan få hjälp att skapa en finansieringslösning där flera parter ingår.

Det finns ett stort upprustningsbehov i de s.k. miljonprogrammen. Centerpartiets utgångspunkt är att privata och kommunala fastighetsägare har samma skyldighet att hålla bostäder i gott skick och att staten ska vara tydlig med att huvudansvaret för byggnaders skick vilar på fastighetsägaren. Många kommunala och privata fastighetsägare tar detta ansvar och har gjort betydande insatser för att hålla byggnader, både från miljonprogrammet och från tidigare och senare årgångar, i gott skick. Det ska vara upp till varje fastighetsägare, kommunal som privat, att bestämma över sitt bostadsbestånd.

Centerpartiets bostadspolitik utgår från att den enskilde bostadskonsumenten ska kunna välja den boendeform som passar bäst mot de egna behoven. För att detta ska fungera krävs en bostadsmarknad med flera olika boendeformer. En enda upplåtelseform, hyresrätten, och en enda hyresvärd, den kommunala, är ofta en del av problemet i många miljonprogramsområden. Fler upplåtelseformer tillsammans med flera olika fastighetsägare till hyresrätter skulle skapa en bättre konkurrens om hyresgästerna. Detta skulle leda till ökade ansträngningar att verkligen erbjuda bra bostäder och tillgodose hyresgästers önskemål. En sådan konkurrens har stor betydelse för att bostadsområdena ska kunna lyftas och få en önskvärd attraktivitet. Det kan ske genom att byggnader och lägenheter avyttras så att man får ett ökat inslag av blandade upplåtelseformer och en spridning av ägandet. Möjligheterna med tredimensionell fastighetsbildning är ett bra hjälpmedel till att skapa en mångfald av upplåtelseformer och en kombination av ägarlägenheter, hyresrätter, bostadsrätter och kommersiella lokaler i ett och samma hus.

Utifrån ett utanförskapsperspektiv kan det vara positivt om människor genom att de äger sin bostad tar mer ansvar och känner sig mer delaktiga i sin boendemiljö och kanske i förlängningen även i samhällslivet. Dessutom kan det leda till ett mer varierat utbud av bostäder i dessa områden vilket kan minska segregationen. Men huruvida miljonprogrammen ska säljas, eller skänkas bort som motionen föreslår, ska vara upp till fastighetsägaren.

Motion 14:31 lyfter frågor om dels regler för bostadsbidrag som hänger tätt samman med socialförsäkringssystemen, dels bostadsbyggande och bostadsmarknaden. Målet för bostadsbidraget har skiftat över tiden och har idag både bostads- och familjepolitiska syften. Det grundläggande målet är att ge ekonomiskt svaga hushåll möjligheter att hålla sig med goda och tillräckligt rymliga bostäder. Men även att skillnader i ekonomiska villkor mellan familjer med och utan barn ska minska, inom ramen för den generella välfärden.

Utredningen ”Månadsuppgifter – snabbt och enkelt” lade i april 2011 fram sitt betänkande.

Utredningen föreslår bl.a. att arbetsgivare med flera framöver ska lämna uppgift om lön och skatteavdrag på arbetstagarnivå varje månad (månadsuppgift) till lämplig myndighet.

Bakgrunden till detta är bl.a. att dagens system leder till både tidsödande handläggning och ibland till att felaktiga belopp betalas ut från välfärdssystemen, bl.a. bostadsbidrag. Genom att öka tillgången till aktuella uppgifter bör risken för fel i hanteringen kunna minskas betydligt.

Problemet med att det finns få billiga bostäder är väl känt. I grunden beror detta på att vi har haft en bostadsmarknad som inte fungerat. År av kortsiktig subventionspolitik och bristande konkurrens i byggsektorn har varit kostnadsdrivande. För att kunna bygga billigare bostäder behövs bl.a. förenklade och långsiktiga regelverk, ökad konkurrens i byggsektorn och sänkta produktionskostnader.

Att bygga billigare boenden för en särskild grupp med låga inkomster är problematiskt. I praktiken skulle det innebära att vi bygger s.k. social housing och att särskilda bostadsbolag och områden för människor med låga inkomster växer fram. Det är ingen önskvärd utveckling. Målet bör istället vara en flexibel bostadsmarknad med många olika prisklasser och blandade upplåtelseformer i samma områden. För den enskilde bostadskonsumenten är syftet att kunna välja den boendeform som passar bäst mot de egna behoven.

Möjligheten att få statlig hjälp med att köpa sin första bostad finns redan idag genom statens förvärvsgaranti. Förstagångsköpare som inte är kreditvärda men heller inte får avslag på bolåneansökningar kan dra nytta av statens förvärvsgarantier. BKN ställer upp med garantier för banker, så kallade förvärvsgarantier. Det är en statlig försäkring för långivarna som ersätter banken för eventuella uteblivna räntebetalningar. Det man kan göra som privatperson är att undersöka om ens bank har tecknat avtal om garantin. Garantin kan hjälpa de som har en långsiktig betalningsförmåga, men som inte passar in i långivarnas mallar, och därför upplevs innebära en ökad risk för långivaren. Förvärvsgarantin blir ett sätt för långivaren att minska den risken och därmed bevilja lån som inte skulle beviljats utan garantin.

Motion 14:32 lyfter viktiga äganderättsliga dilemman. Dels gör planering och utveckling av samhället det nödvändigt att det finns möjlighet till tvångsvis markåtkomst. Dels är den enskilda äganderätten av grundläggande betydelse för det svenska samhällssystemet och en av grundstenarna för en demokratisk rättsstat.

Centerpartiet värnar en stark äganderätt. För enskilda människor medför det frihet när de utan godtycklig inblandning från det allmänna tillförsäkras beslutanderätt över sin egendom. En stark äganderätt stimulerar dessutom företagande och är en nödvändig grund för marknadsekonomi. I arbetet med en ny svensk grundlag har Centerpartiet varit pådrivande när det gäller förändringar som innebär stärkt äganderätt. Ändringarna i grundlagen innebär bland annat full ersättning till den som får sin egendom exproprierad.

Genom expropriation kan fastigheter tas i anspråk med äganderätt, nyttjanderätt eller servitutsrätt. Regler om det finns i expropriationslagen. Den 1 augusti 2010 trädde nya bestämmelser om ersättning vid expropriation i kraft. Centerpartiet ser positivt på reformen som medger en högre ersättning till markägare vid expropriation. Det är viktigt att den som tvingas avstå mark upplever att ersättningen är skälig och rättvis, vilket de nya reglerna bidrar till. Reformen innebär en välkommen förstärkning av äganderätten.

PS instämmer i motion 14:32 beskrivning av den samhällsutveckling som har ökat antalet tvångsförfoganden över mark som genomförs av aktörer vars verksamhet bedrivs med vinstsyfte. Här kan exempelvis nämnas kraftindustrin. Ersättningen till fastighetsägaren bör bestämmas på ett sätt som är rättvist ur fastighetsägarens perspektiv. Det innebär att det är önskvärt att det vid ersättningsbestämningen kan tas hänsyn till om fastigheten är avsedd att generera vinst i expropriandens verksamhet. Avsikten är att fastighetsägaren i sådana fall ska kunna få del av expropriandens ekonomiska nytta av att använda fastigheten.

Utredningen om expropriationsersättnings slutbetänkande innehöll förslag om s.k. vinstfördelning för det fall expropriation sker för förvärvsverksamhet som bedrivs på i huvudsak marknadsmässiga villkor. Sådana regler skulle möjliggöra att fastighetsägaren får del av den vinst eller nytta som fastigheten får för den exproprierande. Mot bakgrund av kritik under remissbehandlingen för bl.a. bristande genomarbetning gick regeringen inte fram med något motsvarande förslag. I propositionen förutskickades dock att direktiv till en utredning skulle beslutas för att ytterligare överväga frågan. I februari 2011 fattade regeringen beslut om kommittédirektiv för en ny utredning, "Vinstfördelning vid expropriation". Utredaren har fått i uppdrag att föreslå en ordning för vinstfördelning vid expropriation och andra förfoganden. I uppdraget ingår att ta ställning till vilka fall av markåtkomst som bör omfattas av vinstfördelning, hur vinsten eller nyttan för den som tar marken i anspråk bör beräknas och hur vinsten eller nyttan bör fördelas. Uppdraget ska redovisas senast den 1 oktober 2012.

Frågan är komplicerad, inte minst i de fall där markåtkomst kan ske för verksamheter som delvis är avsedda att generera vinst. För t.ex. utbyggnad av infrastruktur kan det förekomma samverkan mellan enskilda och det allmänna, bl.a. i fråga om finansieringen, vilket medför svårigheter att fastställa om det finns ett inslag av företagsekonomisk vinst.

Att avgöra om affärsintresset är större än samhällsintresset och därmed avslå rätten till intrång, som motionen yrkar, blir i praktiken mycket svårt. Centerpartiet välkomnar emellertid att regelverket kring fastighetsägarens rättigheter när mark tas i anspråk för vinstdrivande verksamhet ses över.

Många politikområden upplevs som viktiga. Det kan vara problematiskt när stämman, som motion 14:33 föreslår, ger PS i uppdrag att författa program på enskilda politikområden vilket i praktiken kan försvåra för PS att göra framsynta och uppdaterade bedömningar. PS väljs av stämman och bör därmed få förtroendet om att göra prioriteringar om enskilda politiska program.

Partistämman beslutade:

- att motion 14:24 anses besvarad
- att motion 14:25 anses besvarad
- att Centerpartiet ska verka för att lagstiftningen kring vattenförsörjningen ses över
- att motion 14:26 att-sats 1 och 2 anses besvarade
- att Centerpartiet ska verka för att en översyn görs av problemen med långa handläggningstider vid överklagande av byggplaner.
- att motion 14:26 att-sats 3 avslås
- att motion 14:27 avslås
- att motion 14:28 avslås
- att motion 14:29 avslås
- att motion 14:30 avslås
- att motion 14:31 att-sats 1, 3 anses besvarade
- att motion 14:31 att-sats 2 avslås
- att motion 14:32 att-sats 1 anses besvarad
- att motion 14:32 att-sats 2 avslås
- att motion 14:33 bifalls